

Posolstvo Svätého Otca Leva XIV.

na 112. svetový deň migrantov a utečencov

27. september 2026

Aj jediné z týchto detí (porov. Mt 18, 10)

Drahí bratia a sestry!

Každoročne nás Svetový deň migrantov a utečencov pozýva, aby sme upriamili pozornosť na rôzne aspekty komplexného fenoménu migrácie. Téma 112. ročníka tohto svetového dňa „Aj jediné z týchto detí“ upriamuje našu pozornosť na maloletých, ktorí sú priamymi účastníkmi skúsenosti migrácie a úteku, zameriava nás na starostlivosť o nich a na Pánov prísľub: „*Kto prijme jedno z takýchto detí v mojom mene, mňa prijíma*“ (Mk 9, 37).

Maloletí vysídleni: zložitá realita zraniteľnosti

Deti sú najzraniteľnejšími účastníkmi celosvetových migračných tokov. Sú to konkrétne tváre, jedinečné príbehy, ktoré apelujú na naše svedomie. Každý rok sú milióny detí a dospievajúcich nútené opustiť svoju vlasť v dôsledku vojen, chudoby, násilia, ekologických katastrof a iných tragédií. A ich počet, žiaľ, naďalej rastie. Ekonomická, politická a vojenská zodpovednosť za túto katastrofu je obrovská. Utrpenie sa nekončí samotným presídlením: sú medzi nimi veľmi malé deti, ktoré prišli o rodičov, bratov, sestry a priateľov a sú svedkami nepredstaviteľného násilia. Iné, oddelené od svojich blízkych na dlhé obdobie, sa snažia s nimi znovu spojiť a medzitým prežívajú úzkosť z odlúčenia. Sú tu aj maloletí, ktorí čelia ceste spolu s rodičmi, no pritom sú vystavení extrémnym, traumatizujúcim podmienkam. Nakoniec nemôžeme zabudnúť na tragickú situáciu tých, ktorí sú oddelení od rodičov v dôsledku repatriácie.

K tejto už aj tak dramatickej situácii sa pridávajú ďalšie tragédie: úmrtia na migračných trasách, obchodovanie s ľuďmi a vykorisťovanie, verbovanie maloletých na účasť v ozbrojených konfliktoch, sexuálne násilie, nútené sobáše a zverstvá, ktoré počas cesty utrpeli alebo ktorých boli svedkami. Ich dôstojnosť je pošliapaná príliš mnohými spôsobmi.

Pápež František vo svojom posolstve k *Svetovému dňu migrantov a utečencov 2017*, venovanom téme „Maloletí migranti, zraniteľní a bez hlasu“, pripomenul, že sú „trojnásobne bezbranní, pretože sú mladiství, pretože sú cudzincami a pretože sú bezbranní, keď z rôznych dôvodov musia žiť ďaleko od svojej domovskej krajiny a odlúčení od svojich rodinných väzieb“.

Napriek tomu však uprostred toľkej temnoty nechýba svetlo solidarity: ľudia, rodiny, občianske inštitúcie a cirkevné spoločenstvá sa rozhodli neodvracať zrak (porov. Lk 10, 29 –37). Spomeňme si na rodiny, ktoré otvárajú dvere svojich domovov, aby týmto deťom poskytli teplo domova, na vychovávateľov v prijímajúcich komunitách, na dobrovoľníkov a pracovníkov, ktorí sa každý deň na cestách a v našich mestách venujú liečbe neviditeľných rán týchto maličkých. Svojím nasadením svedčia o tom, že láska môže zvíťaziť nad ľahostajnosťou.

Aj jediné z týchto detí

Vzhľadom na túto dramatickú skutočnosť mi prichádzajú na myseľ Ježišove slová, ktoré hlboko prehovárajú k svedomiu každého z nás: „*Kto prijme jedno takéto dieťa v mojom mene, mňa prijíma*“ (Mt 18, 5). Nie je to otázka čísel či štatistík. Evanjelium nás vyzýva, aby sme nerobili žiadne výpočty: *aj keby to bolo len jedno dieťa*. Každé dieťa, každá ľudská bytosť má nekonečnú dôstojnosť. Je obrazom a podobou Boha (porov. Gn 1, 26), je prítomnosťou Pána. Voči každému maloletému migrantovi sme povinní vykonať skutok ľudskosti a viery: v dieťati totiž môžeme prijať a stretnúť Pána. Toto volanie je ešte naliehavejšie vo svetle ďalšieho Pánovho výroku v Matúšovom evanjeliu: „*Bol som pocestný a pritúlili ste ma*“ (Mt 25, 35).

Bohužiaľ, migrujúce deti sa ľahšie stávajú neviditeľnými, pretože nemajú dospelých, ktorí by ich chránili a podporovali. Je potrebné zasiahnuť už v krajinách ich pôvodu, aby sa odstránili prípadné príčiny, ktoré ich nútia k úteku, a zároveň im poskytnúť ochranu a prijatie v tranzitných a cieľových krajinách. Výkrik vysídlených detí dnes stúpa k Bohu, rovnako ako ten, ktorý zaznieva v *Knihe Exodus*: „*Videl som utrpenie svojho ľudu v Egypte a počul som jeho volanie pre pracovných dozorcov. Viem o jeho utrpení. Preto som zostúpil, aby som ho vyslobodil*“ (Ex 3, 7 – 8). Boh ich počuje a dôrazne apeluje na svedomie a konanie každého z nás – tak ako to urobil v prípade Mojžiša –, aby ich oslobodil. Nemôžeme zostať ľahostajní, ani si zvyknúť na toľko utrpenia.

Výzva k zodpovednosti nás všetkých

Už aj jediné z týchto detí je pre nás výzvou, aby sme v *našom osobnom živote* otvorili oči a srdce a hlboko načúvali príbehom, obavám a snom každého z nich, a prekonalí tak odcudzenie, ktoré redukuje ľudskú bytosť len na štatistický údaj, ktorý sa nás priamo netýka. Je to výzva, aby sme dieťa uznali v jeho dôstojnosti ešte skôr, než sa stane „migrantom“, a aby sme chránili jeho základné práva: na život, na vzdelanie, na takú úroveň života, ktorá mu umožní plne rásť a rozvíjať sa po fyzickej, duševnej, duchovnej, morálnej a sociálnej stránke.

Už aj jediné z týchto detí nás v *cirkevnom živote* vyzýva, aby sme z abstraktného pojmu prijatia urobili trvalú pastoračnú prax. Nemôžeme sa obmedziť na to, že túto úlohu zveríme len inštitúciám alebo združeniam s osobitnou charizmou: zoči-voči konkrétnym tváram, ktoré nás v každodennom živote naliehavo oslovujú, je celé kresťanské spoločenstvo povolané vnímať ich ako svoje deti a priblížiť sa ku konkrétnemu príbehu každého z nich. Je potrebné povzbudiť kresťanské spoločenstvá, aby integrovali a uznali utečencov a migrantov za plnoprávných členov cirkevnej rodiny tým, že podporia nové vzdelávacie a duchovné cesty, aj individuálne prispôsobené, ktoré prekročia logiku čisto humanitárnej pomoci. Zvlášť je dôležité predchádzať osamelosti, izolácii a odmietaniu, ktoré nezriedka postihuje aj deti migrantov, a podporovať dynamiku stretávania sa a integrácie, v ktorej sa miestne deti a mladí migranti môžu spoločne posilňovať na ceste vzájomného rešpektu, solidarity a priateľstva.

Už aj jediné z týchto detí nám v *kontexte rôznych náboženstiev* pripomína, že zraniteľnosť detí nepozná konfesiónálne hranice, čo nás spája v spoločnej humanitárnej a duchovnej zodpovednosti. Tá sa stáva úrodnou pôdou pre konkrétny medzináboženský dialóg, v ktorom veriaci, ktorí čerpajú zo svojho zmyslu pre transcenciu, spolupracujú pri vytváraní ochranných štruktúr. Náboženské spoločenstvá sú povolané vytvárať priestory, v ktorých bude každé dievča a každý chlapec rešpektovaný a oceňovaný vo svojej kultúrnej identite, čím sa predíde riziku radikalizácie zo strany extrémistických skupín. Chrániť dieťa znamená v konečnom dôsledku chrániť Boží obraz, ktorý je doňho vtlačený.

Už aj jediné z týchto detí nás v *kontexte občianskych inštitúcií* vyzýva, aby sme opätovne potvrdili zásadu najvyššieho záujmu dieťaťa. Verejné aj súkromné inštitúcie sú povinné klásť do popredia ochranu a dôstojnosť každého jednotlivého dieťaťa a dospelávajúceho. To si vyžaduje prijatie účinných právnych nástrojov na ochranu a podporu zlučovania rodín a na predchádzanie traumám spôsobených odlúčením. Naliehavo je potrebná zmena perspektívy: je potrebné presunúť ťažisko diskusie od čisto administratívneho riadenia migračných tokov k plnej a okamžitej ochrane ľudských práv, a to prijatím „koordinovanej, solidárnej a účinnej reakcie, ktorá dokáže zaručiť ochranu, prijatie a skutočné príležitosti na integráciu tým, ktorí emigrujú“ (*Prejav v španielskom parlamente, Madrid, 8. júna 2026*).

Zverujeme maloletých migrantov a utečencov materskej ochrane Najsvätejšej Panny Márie, ktorá spolu so svätým Jozefom a Ježišom, keď bol ešte malým dieťaťom, zažila krutosť Herodesovho násilia a tragédiu exilu v Egypte (porov. *Mt 2, 13 – 15*); nech ona sprevádza ich kroky a pomáha našim spoločnostiam stať sa živými a vierohodnými znakmi evanjelia.

Vo Vatikáne 11. augusta 2026, na spomienku svätej Kláry z Assisi.

LEV PP. XIV.